

Dossier de premsa

IV Congrés Internacional d'Art Efímer

Barcelona, del 21 al 24 de setembre

ÍNDIX

1. IV Congrés Internacional d'Art Efímer. De la tradició popular a la innovació	3
2. Què, qui i on?.....	4
3. Delegacions assistents.....	5
4. Programa.....	7
5. Organitzador.....	11
6. Contacte.....	12

1 IV Congrés Internacional d'Art Efímer. De la tradició popular a la innovació.

Del 21 al 24 de setembre, en el marc de les festes de la Mercè, se celebrarà al Museu Marítim de Barcelona el IV Congrés Internacional d'Art Efímer, organitzat per la Federació Catalana de Catifaires. És la primera vegada que Catalunya acull aquest congrés que marcarà un abans i un després en la innovació de les tècniques i dels recursos materials i econòmics.

Més d'una trentena de delegacions d'arreu del món participaran en ponències, taules rodones de debat i tallers pràctics. La representació estrangera la formaran delegacions de països de tres continents diferents: Mèxic, Alemanya. Bèlgica, Tòquio, Tibet, Itàlia, entre d'altres.

Les diferents **ponències i taules rodones** serviran per reivindicar el reconeixement social i cultural de les catifes d'art efímer com a element de cultura popular d'interès nacional, en els respectius països, i estudiar la influència i benefici econòmic de la confecció d'aquestes en la promoció turística de les localitats on es realitzen. A més de les ponències, hi ha programats **cinc tallers pràctics** per difondre les tècniques tradicionals de l'elaboració de les catifes dels diferents col·lectius i països.

Cada delegació participant realitzarà una catifa i totes elles romandran **exposades als vianants el 23 de setembre al llarg del Passeig de les Drassanes**. Prèviament, el dimecres 19 s'iniciarà l'elaboració d'una catifa per part de la Asociación de Alfombristas de la Plaza de la Villa de Orotava (Tenerife) al Museu Marítim.

Així mateix, es presentarà un document d'ús internacional on s'especifica la metodologia i els criteris de valoració artística de les catifes i les enramades d'art efímer, realitzades amb flors i altres materials naturals, així com la **Comissió Gestora Internacional d'Entitats Catifaires d'Art Efímer** -que presideix la Federació Catalana d'Entitats Catifaires-, entitat jurídica internacional per garantir la continuïtat i pervivència d'aquests elements i la representativitat dels seus membres.

2 Què, qui i on?

La Federació Catalana de Catifaires és l'organitzadora de la IV edició del Congrés Internacional d'Art Efímer, una trobada d'estudi i debat que aplegarà a més de 150 experts de tot el món per posar sobre la taula el paper històric d'aquesta tradició i plantejar propostes de futur per donar-li continuïtat.

Mèxic, Tenerife i Galícia han acollit, fins al moment, les tres edicions anteriors d'aquest congrés. Catalunya se suma a aquesta sèrie de territoris, presentant la seva llarga tradició catifaire de més de dos segles d'antiguitat representat per les enamades, catifes de flors, art floral i altres modalitats com l'arranjament de carrers, ornaments, entre d'altres.

El congrés reunirà a experts, institucions, entitats i persones d'arreu del món interessades en aquesta especialitat.

QUAN?

Del 21 al 24 de setembre, en el marc de les festes de la Mercè, la ciutat de Barcelona esdevindrà una exposició de les millors catifes del món.

ON SE CELEBRA?

La seu del congrés serà el Museu Marítim de Barcelona
Av. de les Drassanes, s/n
08001 Barcelona
8

COL-LABORADORS

Aquestes són les institucions i entitats que donen suport al congrés:

3 Delegacions assistents

El Congrés Internacional d'Art Efímer aplegarà 31 delegacions d'arreu del món: deu d'Internacionals, sis de l'Estat Espanyol i quinze de Catalunya que comptabilitzaran més de 150 congressistes.

Les delegacions assisteixen a tots els actes del congrés, cadascuna presenta una ponència i confecciona una catifa.

Cal destacar la participació de delegacions convidades provinents de cultures tant allunyades del nostre entorn com la del Tíbet, on les mandales seran les protagonistes. Malgrat la seva pervivència, la mandala és un art efímer per excel·lència.

Catalunya presentarà també dues modalitats més d'art efímer. Per això s'ha convidat a **l'Escola d'Art Floral de Catalunya**, amb el seus 30 anys d'experiència, i a les **Enramades de Sallent**, que són pioneres en aquesta especialitat.

Catalunya

- Agrupació Parroquial de CORRÓ D'AVALL
- Associació Acció Cívica Calderina de CALDES DE MONTBUI
- Associació catifaires d'ARBÚCIES
- Associació catifaires de STA. COLOMA DE GRAMENET
- Associació Cultural Corpus de LA GARRIGA
- Associació Cultura i Tradició de RIPOLLET
- Catifaires de Dalt de la Vila de BADALONA
- El Casal de MOLLET DEL VALLÈS
- Estores del Raval de BLANES
- Foment de Turisme de SITGES
- La Mar de flors de BARCELONA
- Patronat del Corpus de LLEIDA
- Veïns de l'AMETLLA DE MAR
- Enramades de SALLENT
- Escola d'Art Floral de BARCELONA

Espanya

- Alfombristas de Ponteareas, de GALICIA
- Asociación de Alfombristas Corpus de Arucas, de GRAN CANARIA
- Asociación de Alfombristas de la Villa de la Orotava, de TENERIFE
- Asociación de Amigos de las Alfombras de Serrín del Corpus Christi de Elche de la Sierra, de ALBACETE
- Asociación “El Pampillo” de Castropol, de ASTURIAS
- Ayuntamiento de Carrión de los Condes, de PALENCIA

Internacionals

- Fundación Casa del Tibet de Sera Lachi (TIBET)
- Associazione Culturale “Le Vie dei Colori” de San Valentino Torio (ITÀLIA)
- Associazione Maestri Infioratori di Noto (ITÀLIA)
- Associazione Nazionale delle Infiorate Artistiche d'Italia (ITÀLIA)
- Delegazione di Noto (ITÀLIA)
- Flower Carpet Brussels (BRUSEL·LES)
- Heimatverein Karlsdorf (ALEMANYA)
- Huamantla, Arte Efímero (MÉXICO)
- Associates Japan Tokyo (TÒQUIO)
- Tapisseurs de Pau (FRANÇA)

4 Programa

Dilluns, 17 de setembre

- **12:00h Presentació oficial del IV Congrés Internacional d'Art Efímer i confecció d'una catifa floral.** Roda de premsa amb l'assistència de Lluís Puig, Director General de Cultura Popular i Tradicional de la Generalitat de Catalunya, Jaume Ciurana, Tinent d'Alcalde de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, Rosa Serra, en representació de la Diputació de Barcelona, i Vicenta Pallarès, presidenta del IV Congrés Internacional d'art efímer.
Lloc: Sala d'actes del Palau Marc, Departament de Cultura de la Generalitat, Rbla. Santa Mònica, 8.

Dimecres, 19 de setembre

- **10:00h** Inici de l'elaboració de la catifa de terres del Teide per la Associació de Alfombristas de la Plaza de la Villa de la Orotava (Tenerife).
Lloc: Museu Marítim.

Divendres, 21 de setembre

- **9:00h** Acreditacions i benvinguda als congressistes.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **10:00h Taller 1: Elaboració i procés del tenyit en els diferents materials: la sal, els encenalls i d'altres.**
Presentador: Pere Padró, president de l'Associació Cultura i Tradició de Ripollet.
Lloc: Antiga Escola de les Drassanes.

Taula Rodona 1: Organització del procés de preparació, mobilitat i confecció de les catifes d'art efímer.
Moderador: Andrés Sampedro Fernández, Teniente de Alcalde de Cultura de Punteareas.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **10:45h Taller 2: Tècniques de Mandales d'arenes naturals de colors.**
Presentador: Yeshe Monlam.
Lloc: Antiga Escola Drassanes.

Taller 3: Demostració d'art floral, a càrrec de l'Escola d'art floral de Catalunya.

Lloc: Antiga Escola de les Drassanes.

- **11:30h Pausa Cafè**
- **12:00h Taller 4: Tècniques d'utilització de les terres naturals aplicades a les catifes d'art efímer**, a càrrec de Alfombristas de la Plaza de la Villa de La Orotava (Tenerife).
Lloc: Antiga Escola de les Drassanes.
- **Taula Rodona 2: Finançament de les catifes d'art efímer. Recerca de mitjans per obtenir els recursos necessaris.**
Moderador: Lluís Puig, Director General de Cultura Popular i Tradicional de la Generalitat de Catalunya.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **13:00h Acte formal d'obertura del Congrés**, amb Jaume Ciurana, Tinent d'Alcalde de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, acompanyat dels alcaldes, autoritats i altres col·laboradors.
Notes musicals a càrrec de Jofre Gibert Lajunta, violoncel.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **13:45h Presentació del llibre "III Congreso de Arte Efímero"** que recull les conclusions del III Congrés, per Andrés Sampedro Fernández, Teniente de Alcalde de Cultura de Ponteareas.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **14:00h Ponència inaugural: Les catifes d'art efímer com a element de participació social i dinamització cultural a Catalunya**, a càrrec de Vicenta Pallarès i Castelló, presidenta de la Federació Catalana d'Entitats Catifaires.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **14:30h Pausa.**
- **16:00h a 21:30h Presentació de les ponències** de les diferents delegacions.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.

Dissabte, 22 de setembre

- **9:00h Taller 5: Tècniques de dibuix amb l'ús de les noves tecnologies, aplicades a les catifes d'art efímer.**
Presentador: Joan Utset i Alum, de l'Associació Estores del Raval de Blanes (Girona).

Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.

Taula Rodona 3: Materials alternatius per a la confecció de les catifes d'art efímer.

Moderador: Ovidio Vila Pernas, de la Associación "El Pampillo" de Castropol (Asturias).

Lloc: Antiga Escola de les Drassanes.

- **9:45h Presentació de les ponències** de les delegacions convidades.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **11:45h Pausa Cafè**
- **12:15h Presentació de la Comissió Gestora Internacional d'entitats Catifaires d'art efímer.**
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.
- **13:30h Presentació dels criteris elaborats per la Comissió d'Experts del Comitè Científic i Acadèmic, sobre la valoració artística de les catifes i les enramades d'art efímer,** a càrrec de la Presidenta de la Comissió del Comitè Artístic i Acadèmic del Congrés, M. Àngels Torras i Ripoll, directora de Serveis Territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.

Diumenge, 23 de setembre

- **9:00h – 12:00h Realització de les catifes per delegacions.**
Lloc: Avinguda de les Drassanes.
- **12:00h Recepció de les autoritats**
Lloc: Museu Marítim.

Inauguració de l'exposició de les catifes de flors amb la passada d'honor de les autoritats, presidida per Ferran Mascarell, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, acompanyat pels representants de les institucions i entitats col·laboradores del congrés amb l'actuació dels Castellans i Grallers de Caldes de Montbui.

Lloc: Avinguda de les Drassanes.

- **13:30h Acte de cloenda del IV Congrés Internacional d'Art Efímer,** presidit per Ferran Mascarell, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
Actuació de Maridatge Musical, i de Jofre Gibert Lajunta, violoncel.
Lloc: Sala d'actes del Museu Marítim.

Dilluns, 24 de setembre

- **6:00h** **Elaboració d'una catifa** amb la participació dels congressistes.
Lloc: Plaça de la Mercè.
- **10:00h** **Concentració dels i de les catifaires presents, a la plaça de davant de la Basílica per fer l'ofrena a la Verge de la Mercè.** Assistència a la missa oficial de la Basílica.

5 Organitzador

Sobre la Federació Catalana de Catifaires

L'art efímer català comprèn diferents disciplines amb estils, formes i tècniques adequades a cadascuna de les seves manifestacions culturals. Està compost per elements naturals de curta durada.

A Catalunya, l'art efímer té més de dos segles d'història representat per les enramades, catifes de flors, per l'art floral i altres modalitats com l'arranjament de carrers, ornaments, etc. Aquesta història ens remet a les expressions del culte religiós a finals del segle XIX, a la festa del Corpus.

Les catifes de flors són per excel·lència el model d'art efímer català que més evoluciona i més repercussió social té des dels seus inicis. Hi intervenen tres factors: el religiós, l'artístic i el cultural. És el factor religiós el que motiva més als seus creadors. Amb el pas del temps, però, les manifestacions d'art efímer esdevenen un element de cultura popular i tradicional, arrelat a l'associacionisme català, que actua com un factor integrador de la societat, sense cap més lligam o sustentació que el llegat històric. És aquest llegat històric el que passa de generació en generació i que es manté viu per d'interès de les persones que el practiquen.

El 2005 a Catalunya es constitueix una Federació d'Entitats Catifaires amb l'objectiu d'unir esforços per mantenir, difondre, conservar la tradició i alhora avançar en la millora de l'art efímer. La federació catalana és la garantia de la pervivència de les catifes d'art efímer a Catalunya.

6 Contacte

Per a més informació, contacti amb:

- Sra. Vicenta Pallarès, Presidenta del IV Congrés Internacional d'Art Efímer
administracio@congresartefimer.cat – 609.72.57.94
- Sra. Assumpta Torrent, Responsable de Comunicació
atorrent@ensdecomunicacio.cat - 645.39.82.29